

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 รับที่ 34256
 วันที่ 13 ธ.ค 61 เวลา 13.08 น.

ที่ กต ๐๕๐๕/๑๙๕๙

กระทรวงการต่างประเทศ
 ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเข้าร่วมการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๒ (ASEM12) ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๒/๑๐๙๘๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายชื่อหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศที่เข้าร่วมการประชุม

๒. แดงการณของประธานการประชุม ASEM12

๓. ด้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีระหว่างการประชุม ASEM12

๔. ด้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีระหว่างการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน

๕. เอกสารสรุปผลการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน

๖. ตารางสรุปประเด็นสำคัญสำหรับติดตามผลการเยือน

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาอนุมัติองค์ประกอบคณะเดินทาง ร่างกำหนดการ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนายกรัฐมนตรีและคณะ ในการเข้าร่วมการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๒ (ASEM12) ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ความแจ้งแล้ว นั้น

กระผมขอกราบเรียนสรุปผลการประชุม ASEM12 และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ภาพรวม

การประชุมครั้งนี้มีผู้แทนประเทศและองค์กรภูมิภาคเข้าร่วมรวม ๕๓ คณะ โดยมีนายโดนัลด์ ทุสก์ (Donald Tusk) ประธานคณะมนตรียุโรป เป็นประธานการประชุม รายชื่อหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศต่าง ๆ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ การกิจหลักของนายกรัฐมนตรี ได้แก่ (๑) กล่าวด้อยแถลงสำคัญ ๒ ครั้ง คือที่ประชุม ASEM12 (แดงการณของประธานการประชุม ASEM12 ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และด้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) (๒) การประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน และ (๓) การหารือทวิภาคีกับผู้นำจากทั้งเอเชียและยุโรป

๒. การประชุมเต็มคณะของ ASEM12

ภายใต้การประชุมเต็มคณะวาระที่ ๑ เรื่อง "Building the future together: Promoting inclusive growth and sustainable connectivity" ที่ประชุมได้หารือครอบคลุมประเด็นการสนับสนุนองค์การการค้าโลกและระบบการค้าที่มีกติกาและบรรทัดฐาน ความเชื่อมโยง

/ วาระ ...

กตป
 13 ธ ๖1
 มว.ธ
 ๒๐๕
 ๒๕.๑.๖

๒๕๐๕
 ๕
 ๒๕๕๕ (จนท.ได้รับสั่ง 17 ธ.ค. 61)

วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืน ภาษีและเศรษฐกิจดิจิทัล และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ภายใต้การประชุมเต็มคณะหัวข้อที่ ๒ เรื่อง “Reinforcing the multilateral system: Advancing the ASEM partnership on global challenges” ที่ประชุมได้หารือครอบคลุมประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมุทรภิบาลและขยะพลาสติก ความเท่าเทียมระหว่างเพศและการเพิ่มบทบาทของสตรี และการศึกษา

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวด้วยแถลงในวาระที่ ๑ โดยเน้นความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความยั่งยืนและความเชื่อมโยงของเอเชียและยุโรปผ่านข้อเสนอ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) การส่งเสริมความเชื่อมโยงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับสูงว่าด้วยความยั่งยืนทางทะเล เพื่อค้อยอกจากความท้าทายการปฏิรูปภาคประมงของไทยไปสู่การแสดงบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ (๒) การสร้างความเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ เพื่อให้ทุกประเทศก้าวไปพร้อมกันโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (๓) การเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างยุโรปกับเอเชีย ในฐานะที่ไทยจะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปีหน้า โดยไทยจะพิจารณานำแผนยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงของยุโรปมาใช้ประโยชน์สำหรับแผนแม่บทความเชื่อมโยงของ ACMECS และอาเซียน เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของทั้งสองภูมิภาค

๓. การหารืออย่างไม่เป็นทางการ (Retreat session) ภายใต้หัวข้อ

“International and regional issues”

ผู้นำหารือในประเด็นระหว่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมประเด็นการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในคาบสมุทรเกาหลีและอิหร่าน ความมั่นคงด้านไซเบอร์และเสรีภาพ การต่อต้านการก่อการร้าย การโยกย้ายถิ่นฐาน และความมั่นคงทางทะเล

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวด้วยแถลงย้ำถึงการยึดมั่นหลักการพหุภาคีนิยมและการเคารพในระเบียบระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อโลกและภูมิภาค ซึ่งต้องอยู่บนหลัก “3M” ได้แก่ ความไว้เนื้อเชื่อใจร่วมกัน (Mutual Trust) ความเคารพซึ่งกันและกัน (Mutual Respect) และผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefits) พร้อมทั้งเสนอให้มีการพัฒนากฎระเบียบระหว่างประเทศให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล โดยไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อความเชื่อมโยงทางดิจิทัลอย่างยั่งยืน

๔. การประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน

นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน ในฐานะประธานอาเซียนวาระถัดไป โดยได้กล่าวเน้นย้ำค่านิยมร่วมกันระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรปในเรื่องภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยม และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ไปสู่หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ในอนาคตเพื่อนำไปสู่การสร้างดุลยภาพใหม่ทางยุทธศาสตร์ (Strategic New Equilibrium) โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนความร่วมมือระหว่างกันในมิติต่าง ๆ เช่น ความเชื่อมโยง การพัฒนาที่ยั่งยืน การค้า การลงทุน ความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การก่อการร้ายและ

การเตรียมพร้อมสู่นาคตเพื่อรับมือกับพัฒนาการและภัยคุกคามต่าง ๆ รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น
ในประเด็นระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่สำคัญ อาทิ สถานการณ์ในรัฐยะไข่ และนายกรัฐมนตรี
ได้ขอบคุณสหภาพยุโรปที่แสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือ
ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue:
ACSDSD) (ถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และสรุปผลการประชุมฯ ปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๕. การหารือทวิภาคี

ในระหว่างการประชุม ASEM12 นายกรัฐมนตรีได้หารือทวิภาคีกับผู้นำและ
หัวหน้าคณะของสมาชิก ASEM จำนวน ๘ ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ราชอาณาจักร
นอร์เวย์ ราชอาณาจักรเบลเยียม สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐเช็ก สาธารณรัฐเอสโตเนีย สาธารณรัฐอิตาลี
และสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งในการหารือกับผู้นำฝ่ายยุโรปนั้น นายกรัฐมนตรีได้ย้ำให้ทั้งสองฝ่ายมองไป
ข้างหน้า ส่งเสริมพลวัตความสัมพันธ์โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจผ่านการรื้อฟื้นการเจรจา FTA ระหว่าง
ไทยกับสหภาพยุโรป การสนับสนุนการปลดใบเหลือง IUU ให้กับไทย และเชิญชวนให้เข้ามาลงทุน
ในโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ตลอดจนกระชับการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา
ในภูมิภาค รวมถึงให้ความมั่นใจว่า ไทยได้ดำเนินการตามโรดแมปและจะจัดการเลือกตั้งในต้นปีหน้า
เพื่อกลับสู่ประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ กระผมได้พบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศและการค้าของฮังการี โดยได้หารือถึงการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
และได้เชิญชวนนักลงทุนฮังการีเข้ามาลงทุนในเขต EEC และสนับสนุนความร่วมมือด้านการบริหารจัดการ
น้ำและการเกษตร ตารางสรุปประเด็นสำคัญสำหรับติดตามผลการเยือนปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖. ข้อสังเกต

๖.๑ การเข้าร่วมการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรปครั้งนี้ ถือเป็นครั้งที่สามของ
นายกรัฐมนตรี ซึ่งประสบความสำเร็จมากที่สุด ทั้งในด้านการทูตของประเทศไทยในการเป็นสะพาน
เชื่อมโยงระหว่างเอเชียกับยุโรป ในฐานะที่ไทยจะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ การเป็นผู้นำ
ด้านการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน และการเป็นประเทศที่มีความรับผิดชอบ
ในเวทีโลก รวมถึงได้สร้างความเชื่อมั่นต่อพัฒนาการใหม่ ๆ ในประเทศของไทยทั้งในด้านการเมืองและ
เศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมพลวัตความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับยุโรปให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

๖.๒ นอกจากการแสดงบทบาทดังกล่าวแล้ว ไทยยังมีข้อเสนอในเชิงสร้างสรรค์
ที่เป็นรูปธรรม โดยจะเป็นเจ้าภาพการประชุมระดับสูงว่าด้วยความยั่งยืนทางทะเล และการประชุมเกี่ยวกับการ
พัฒนาทุนมนุษย์เพื่อเชื่อมโยงทางดิจิทัลอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในเรื่องของความยั่งยืนทางทะเล
นั้น ไทยสามารถใช้ประสบการณ์ของการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมายมาแบ่งปันต่อยอดให้เกิด
ประโยชน์กับทั้งสองภูมิภาคได้ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่า ประเด็นต่าง ๆ ที่ ASEM และประชาคมระหว่าง
ประเทศให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องความเชื่อมโยง ความยั่งยืน พหุภาคีนิยม

และการเคารพในกฎระเบียบระหว่างประเทศ ล้วนแต่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ไทยดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องแล้วทั้งสิ้น

๖.๓ นอกเหนือจากการพบหารือทวิภาคีกับผู้นำ ๔ ประเทศแล้ว ในระหว่างการประชุม นายกรัฐมนตรียังได้พบปะพูดคุยกับนายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส และนายกรัฐมนตรีสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งต่างตระหนักถึงสถานะของไทยที่กำลังมีบทบาทสำคัญในฐานะประธานอาเซียนในปีหน้า รวมถึงพัฒนาการที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ตลอดจนการเป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงของภูมิภาค โดยผู้นำจากยุโรปทุกประเทศต่างก็ประสงค์จะเพิ่มพูนความสัมพันธ์กับไทยในมิติต่าง ๆ และมีหลายประเทศได้แสดงความสนใจที่จะเข้ามาเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในกรอบ ACMECS ตามการเชิญชวนของไทยในสาขาที่แต่ละประเทศมีความสนใจและเชี่ยวชาญด้วย

๖.๔ การประชุมผู้นำอาเซียน-สหภาพยุโรปครั้งนี้ เกิดขึ้นในห้วงเวลาสำคัญที่สิงคโปร์รับหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานกับสหภาพยุโรปต่อจากไทย ในขณะที่ไทยจะรับหน้าที่ประธานอาเซียนต่อจากสิงคโปร์ในปีหน้า จึงเป็นโอกาสดีที่ทั้งสองฝ่ายได้หารือความร่วมมือระหว่างกันในช่วงรอยต่อ และทำให้สหภาพยุโรปยังต้องให้ความสำคัญกับไทย เพื่อให้ไทยเป็นสะพานเชื่อมให้สหภาพยุโรปได้มีบทบาทในเวทีอาเซียนมากขึ้น อันถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงยุโรป-เอเชียของสหภาพยุโรปที่ไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปได้ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมยุโรป

กองสหภาพยุโรป

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๑๑๔

โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๓๗๑๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ european05@mfa.go.th

Asia-Europe Meeting
ASEM12 - BRUSSELS 2018

ATTENDANCE
(as at 10 October 2018)

COUNTRY	TITLE	NAME
ASEAN Secretariat	Secretary-General	Dato' Paduka Lim Jock Hoi
AUSTRALIA	Foreign Minister	Marise Payne
AUSTRIA	Chancellor	Sebastian Kurz
BANGLADESH	Foreign Minister	Abul Hassan Mahmood Ali
BELGIUM	Prime Minister	Charles Michel
BRUNEI	Sultan and Prime Minister	H.M. Sultan Haji Hassanal Bolkiah
BULGARIA	Prime Minister	Boyko Borissov
CAMBODIA	Prime Minister	Hun Sen
CHINA	Premier	Li Keqiang
CROATIA	Prime Minister	Andrej Plenković
CYPRUS	President	Nicos Anastasiades
CZECH REPUBLIC	Prime Minister	Andrej Babiš
DENMARK	Prime Minister	Lars Løkke Rasmussen
ESTONIA	Prime Minister	Jüri Ratas
FINLAND	Prime Minister	Juha Sipilä
FRANCE	President	Emmanuel Macron
GERMANY	Chancellor	Angela Merkel
GREECE	Prime Minister	Alexis Tsipras
HUNGARY	Prime Minister	Viktor Orbán
INDIA	Vice President	Venkaiah Naidu
INDONESIA	Vice President	Jusuf Kalla
IRELAND	Prime Minister	Leo Varadkar
ITALY	Prime Minister	Giuseppe Conte
JAPAN	Prime Minister	Shinzo Abe (TBC)
KAZAKHSTAN	President	Nursultan Nazarbayev
LAOS	Minister of Foreign Affairs	Saleumxay Kommasith
LATVIA	Prime Minister	Māris Kučinskis

Asia-Europe Meeting
ASEM12 - BRUSSELS 2018

ATTENDANCE
(as at 10 October 2018)

COUNTRY	TITLE	NAME
LITHUANIA	President	Dalia Grybauskaitė
LUXEMBOURG	Prime Minister	Xavier Bettel
MALAYSIA	Deputy Prime Minister	Honourable Dato' Seri Dr. Wan Azizah Dr. Wan Ismail
MALTA	Prime Minister	Joseph Muscat
MONGOLIA	President	Khaltmaagiin Battulga
MYANMAR	Minister for International Cooperation	Kyaw Tin
NETHERLANDS	Prime Minister	Mark Rutte
NEW ZEALAND	Special Envoy	Dame Annette King
NORWAY	Prime Minister	Erna Solberg
PAKISTAN	Foreign Minister (TBC)	Makhdoom Shah Mahmood Qureshi
PHILIPPINES	Secretary of Foreign Affairs (TBC)	Alan Peter Schramm Cayetano
POLAND	Prime Minister	Mateusz Morawiecki
PORTUGAL	Prime Minister	António Costa
REPUBLIC OF KOREA	President	Moon Jae-in
ROMANIA	President	Klaus Werner Iohannis
RUSSIA	Prime Minister	Dmitry Medvedev
SINGAPORE	Prime Minister	Lee Hsien Loong
SLOVAKIA	Prime Minister	Peter Pellegrini
SLOVENIA	Prime Minister	Marjan Šarec
SPAIN	Prime Minister	Pedro Sánchez
SWEDEN	Prime Minister	Stefan Löfven
SWITZERLAND	President	Alain Berset
THAILAND	Prime Minister	Prayut Chan-o-cha
UNITED KINGDOM	Prime Minister	Theresa May
VIET NAM	Prime Minister	Nguyễn Xuân Phúc

Asia-Europe Meeting
ASEM12 - BRUSSELS 2018

'Global Partners for Global Challenges'

Chair's Statement

INTRODUCTION

1. The 12th Asia-Europe Meeting (ASEM12) was held on 18-19 October 2018 in Brussels, Belgium, hosted by the European Union and chaired by the President of the European Council, Donald Tusk. The meeting was attended by the Heads of State and Government, or their high-level representatives, of 51 Asian and European countries, the President of the European Commission and the Secretary-General of ASEAN.
2. Under the theme "Global Partners for Global Challenges" Leaders addressed key opportunities and challenges facing Europe and Asia in a world of accelerating change. They stressed the role of ASEM as the main platform for Europe and Asia to strengthen dialogue, foster cooperation including on multilateralism and tackle global challenges together. They recalled the main principles of ASEM - informality, flexibility, mutual respect in the spirit of consensus, equal partnership and mutual benefit - and underlined their commitment to keep the ASEM process open and further improve ASEM's functioning and enhance its impact and visibility for citizens across Europe and Asia.
3. Leaders stressed that recent international developments have boosted the relevance of **ASEM as a building block for effective multilateralism and the rules-based international order** anchored in international law and with the United Nations at its core. They expressed their resolve to work together for peace, security, sustainable development and prosperity, based on respect for international law including the promotion and protection of human rights in accordance with the UN Charter, the Universal Declaration of Human Rights and the relevant international human rights law, international humanitarian law, treaties and instruments. They highlighted the vital need of maintaining an open world economy and upholding the rules-based multilateral trading system, with the World Trade Organization at its core. Leaders stressed their commitment to comply with WTO rules, cooperating on rendering its dispute settlement system more effective, and redoubling on-going efforts aimed at WTO reform.
4. Leaders noted with appreciation the outcomes of the **ASEM Ministerial meetings** held since the ASEM11 Summit (Ulaanbaatar, July 2016) in the areas of Economy (Seoul, September 2017), Transport (Bali, September 2017), Foreign Affairs (Nay Pyi Taw, November 2017), Education (Seoul, November 2017), Culture (Sofia, March 2018) and Finance (Sofia, April 2018). Leaders also noted the full set of recent official ASEM events and initiatives and future

ministerial meetings, which taken together demonstrate the important added value that the ASEM framework brings.

5. Leaders stressed their commitment to implement fully the **2030 Agenda for Sustainable Development** and its Sustainable Development Goals and Addis Ababa Action Agenda with the aim of eradicating poverty and building an inclusive and sustainable future for all, with no one left behind and a strong focus on reaching the most vulnerable. Leaders emphasised the role of young people in contributing to sustainable development and the role that various stakeholders can play in pursuing social and economic inclusion, sustainable societies and people-centred development and the importance of public-private partnerships. Leaders also underlined the significance of science, technology and innovation cooperation in accomplishing the 2030 Agenda and tackling global challenges in a sustainable way.
6. Leaders expressed their resolve to tackle the growing threats to the environment and acknowledged the need to act in an ambitious and concerted manner to better ensure its protection. Leaders expressed their support for bi-regional cooperation such as that between the Danube and Mekong regions as a model of how to transform transboundary water management and food security challenges into opportunities for sustainable development.
7. They reiterated that **gender equality and the empowerment of women and girls** are crucial to sustainable development and must be mainstreamed in all three pillars of ASEM (political; economic and financial; social-cultural). They agreed that women's empowerment is about the realisation of human rights for all and drives growth and poverty reduction. Leaders reiterated their determination to strengthen efforts to eliminate all forms of violence against women and girls, including trafficking and other forms of exploitation. They agreed to champion female leadership, advance women's empowerment and ensure full participation of women in political and other decision-making processes.
8. Leaders underlined the link between **ASEM connectivity** and sustainable development for achieving the 2030 Agenda. They underlined the shared interest of all ASEM partners in strengthening Europe-Asia sustainable connectivity across ASEM's three pillars, as a means of bringing countries, people and societies closer together.

Leaders welcomed the adoption at the ASEM FMM13 of the ASEM definition of Connectivity and recalled its main elements including the need to uphold market principles and agreed international rules, norms and standards. They welcomed ongoing efforts to boost ASEM connectivity including in the context of the ASEM Pathfinder Group on Connectivity, which has fulfilled its mandate. They decided that further work on connectivity should be pursued notably on the basis of the APGC final report, in the framework of the future Senior Officials' Meetings. Leaders noted the EU's work on the ASEM Sustainable Connectivity Portal, as well as the Inventory of ASEM Connectivity, as inputs to develop ASEM's role in this field.

9. Leaders recognised the serious challenge posed by **climate change**, its tremendous impact felt world-wide and the need for urgent and effective action by all countries in line with the Paris Agreement adopted under the United Nations Framework Convention on Climate Change. Leaders noted the findings of the IPCC Special Report, which unequivocally confirmed the negative impact of global warming. They expressed their profound concern that current global efforts are insufficient to meet the temperature goal of the Paris Agreement. Leaders emphasized that mitigation of and adaptation to climate change represent immediate and urgent priorities. Leaders reaffirmed their strong commitment to the Paris Agreement, moving swiftly towards its full implementation and completing its work programme this year at COP 24 in Katowice (Poland) – with the Implementation to reflect equity and the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Leaders also agreed to work together to strengthen the global response to climate change, through ambitious climate actions in clean energy, including renewable energy, energy efficiency and other low-emission technologies, industry, transportation, agriculture and forestry, innovation, mobilisation of finance, prevention of deforestation, desertification, including water scarcity, resilience, disaster management and risk reduction.

10. Leaders underlined their commitment to uphold the **global non-proliferation regime** and to ensure the full implementation of the obligations derived from all relevant international instruments and the UN Security Council Resolutions, as well as the importance of nuclear safety.

11. Leaders underlined that the development of inter-Korean relations, the complete denuclearisation of, and the peace regime on the **Korean Peninsula** are important for peace, security and stability, not only in East Asia but also for the entire world. Leaders welcomed RoK's efforts and other partners' diplomatic initiatives to achieve lasting peace and stability on a Korean Peninsula free of nuclear weapons. They welcomed recent developments on the Korean Peninsula, in particular the three inter-Korean Summits and the US-DPRK Summit. They supported the full and expeditious implementation of the Panmunjom Declaration and Pyongyang Joint Declaration, as well as of the Singapore Joint Statement by the United States and DPRK, which confirm the common goal of complete denuclearisation and the establishment of a permanent peace regime on the Korean Peninsula.

Leaders called on the DPRK to completely, verifiably and irreversibly dismantle all its nuclear and other Weapons of Mass Destruction (WMD), ballistic missiles and related programmes and facilities in accordance with the relevant UNSC resolutions; and also called on the DPRK to fulfil its commitment made to complete denuclearisation. They are committed to supporting a comprehensive solution through diplomacy and fully implementing the UNSC resolutions, including restrictive measures.

In this context, they urged the DPRK to return to the Non-Proliferation Treaty and IAEA safeguards at an early date and to cooperate with its monitoring system.

They acknowledged that the ongoing diplomatic efforts to resolve the issues relating to the DPRK should also contribute to the improvement of the human rights and humanitarian situation in the DPRK, including the abductions issue.

12. With regard to Iran, Leaders reiterated their collective support for diplomatic dialogue and the Joint Comprehensive Plan of Action endorsed by the UN Security Council in Resolution 2231 which is working and delivering on its goal, namely to ensure the exclusively peaceful nature of Iran's nuclear programme. Leaders recognised that, alongside full and effective implementation by Iran of its nuclear related commitments, the lifting of sanctions including the consequences arising from it constitutes an essential part of the JCPOA. Preserving the nuclear deal with Iran is a matter of respecting international agreements, and promoting international security, peace and stability.

13. Leaders also exchanged views on the ways to promote and strengthen cooperation on peace and security issues of common interest and concern including Afghanistan, Syria, the Middle East and North Africa, Ukraine (UN Security Council Resolution 2202).

Leaders reaffirmed their full support for UNSC resolution 2166.

14. Leaders welcomed the successful outcome of the 32nd ASEAN Summit held in Singapore on 25-28 April 2018. They commended ASEAN's endeavours in expanding its relations with partners and welcomed the interest of the European ASEM partners in furthering engagement with the region through all ASEAN-led processes.

PILLAR 1: PARTNERS FOR POLITICAL AND SECURITY CHALLENGES

15. Leaders committed to enhancing ASEM cooperation on **Information and Communication Technologies (ICT)**, and digital connectivity through trust and confidence building on the basis of applicable provisions of international law and universal norms, rules and principles for responsible state behaviour. They underlined the need for an open, secure, stable, accessible and peaceful ICT environment. They stressed the importance of combating cyber security threats, preventing potential use of ICT for criminal or terrorist purposes while protecting human rights and freedoms online and respecting applicable domestic and international legal frameworks for privacy and data protection.

16. Leaders underlined that **terrorism** in all forms and manifestations constitutes a serious threat to international peace and security and that acts of terrorism are unjustifiable regardless of motivations, whenever and by whomsoever committed. Leaders underscored the need for balanced and integrated implementation of the UN Global Counter-Terrorism Strategy. Leaders committed to enhancing collaboration in ASEM to tackle radicalisation leading to violence, terrorism financing, abuse of the Internet by terrorist groups, terrorist recruitment, foreign terrorist fighters and transnational crime. They underscored that preventing and countering terrorism and violent extremism conducive to terrorism is essential. Leaders also emphasised that measures taken to counter terrorism must comply with all states' obligations under international law in particular international human rights law, international refugee law and international humanitarian law.

Leaders acknowledged that women can play an important role in this regard. They called for progress in the negotiations on the UN Comprehensive Convention on International Terrorism.

17. Leaders underlined that migration flows represent a global challenge and need a multilevel response. They noted that safe, orderly and regular migration can contribute positively to growth and sustainable development in countries of origin, transit and destination. They stressed that stemming irregular migration requires a comprehensive international response, based on solidarity, greater global responsibility and coordinated shared actions including all countries' obligations to readmit their own citizens, and through agreed regular pathways for migration while respecting national competences. Leaders expressed concern over the unprecedented humanitarian emergencies linked to irregular migration flows, forced displacement and the migrant smuggling and trafficking in human beings occurring in Asia and Europe, and committed to intensifying efforts to jointly address these challenges as partners. Leaders also stressed the need to tackle these root causes of irregular migration. They stressed the importance of promoting and ensuring full respect for human rights of all people on the move and to guarantee the protection of refugees and forcibly displaced people. Leaders took note of the discussion at UN level, notably on the Global Compact on Safe, Orderly and Regular Migration and the Global Compact for Refugees, which can contribute to strengthening the international response to migration flows and refugee situations.
18. Leaders stressed the importance of finding a comprehensive and durable solution to address the root causes of the conflict in Rakhine State and commended Bangladesh for sheltering displaced persons. Leaders looked forward to the implementation of the Arrangement on Return of Displaced Persons from Rakhine State between Myanmar and Bangladesh signed on 23 November 2017, and of the Memorandum of Understanding (MOU) signed among Myanmar, the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) and the United Nations Development Programme (UNDP) on 6 June 2018. Leaders underlined the need to establish conducive conditions for the safe, voluntary, dignified, and sustainable return and reintegration of displaced persons to Rakhine State. They underlined the importance of accountability and took note of the national and international efforts in this regard. The Leaders expressed their continued support to bring peace, stability, rule of law, and reconciliation among various communities, as well as to ensure sustainable and equitable development in Rakhine State.
19. Leaders underscored their commitment to clean and sustainably managed oceans, to forge partnerships and promote improved global ocean governance and sustainable blue growth. They committed to tackling challenges related to ocean governance due to climate change, unsustainable use of oceans and their resources, including Illegal, Unreported and Unregulated Fishing (IUUF) on the environment and the economy. Leaders expressed their concern about the rapid increase of plastic litter in the ocean and stressed the importance of the elimination of discharge of litter and micro-plastic to the oceans as agreed within the UN framework. They agreed to prioritise international cooperation on waste

prevention and waste management and move towards efficient and sustainable shipping.

20. Leaders reaffirmed their commitment to maintain peace and stability and to ensure **maritime security and safety**, freedom of navigation and overflight and to combat piracy in full compliance with international law. They underlined the critical importance of peaceful settlement of disputes in accordance with international law, in particular the UN Charter and the UN Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), of refraining from the threat or use of force and unilateral actions that are against international law, in particular UNCLOS and of pursuing confidence building measures, and self-restraint.

PILLAR 2: PARTNERS FOR ECONOMIC AND FINANCIAL CHALLENGES

21. Leaders reaffirmed strong support for preserving and strengthening the **rules-based multilateral trading system** centred on the World Trade Organization (WTO). They reconfirmed the conclusions of the 7th ASEM Economic Ministers' Meeting (ASEM EMM7), including on trade and investment facilitation. Leaders underlined their joint commitment to open, free, and non-discriminatory trade, as a prerequisite for long term growth and prosperity. They reiterated the need to further strengthen, and reform the WTO to help it meet new challenges and to improve its transparency, monitoring, dispute settlement mechanism, and its rulemaking functions. They committed to ensure free and open trade on a level-playing field and fight all forms of protectionism, including protectionist unilateral measures and unfair trade practices. Leaders underlined the importance of implementing and enforcing obligations under the WTO by its members, including the ongoing work to implement its Trade Facilitation Agreement.
22. Leaders noted the importance of the steady synchronisation of **global growth**, supported by strong domestic and external demand, as noted at the 13th ASEM Finance Ministers' Meeting (ASEM FinMM13). They reaffirmed their commitment to address the main emerging risks to the global economy: the retreat from cross-border integration, financial vulnerabilities and structurally low economic growth. Leaders also underlined the impact of global climate change on economic growth. They stressed the importance of strengthening ASEM cooperation on cross-border trade and investment so as to promote decent jobs in particular for the youth and tackling global challenges in a sustainable way. To ensure better connectivity between Europe and Asia they also stressed the importance of developing and strengthening transport systems and infrastructure that are environmentally, socially and fiscally sustainable, financially viable, affordable and accessible and are in accordance with relevant international standards. In this regard, leaders agreed to promote transparency, a level playing field and innovative funding mechanisms.
23. Leaders highlighted the importance of continued structural efforts towards deeper **economic integration**, both at the regional and global level. They stressed the importance of promoting processes of regional economic integration and facilitating their interaction. They pointed out the need to ensure public and private debt sustainability and take measures in support of private debt

deleveraging. Leaders underlined the importance of cooperation among regional financial institutions to ensure sustainable economic growth.

24. Leaders emphasised the positive role that **Micro, Small and Medium-Sized Enterprises (MSMEs)** can bring to promoting balanced and inclusive growth, innovation and an economy based on low greenhouse gas emissions. They underscored the importance of harnessing the opportunities offered by technological change and the 4th Industrial Revolution, as noted by Ministers at the 7th ASEM Economic Ministers' Meeting (ASEM EMM7). Leaders stressed the importance of better access to digital infrastructure for MSMEs to participate in regional and global value chains.
25. Leaders highlighted ASEM's role in boosting **women's economic empowerment**, notably through successful policies and appropriate legal provisions. They committed to eliminate discrimination, improve women's access to labour markets and the global economy, and reduce the gender gap in political, economic, corporate and public life - with the goal of eliminating those gaps by 2030, including by championing women leaders, boosting women's entrepreneurship, financial literacy and maximising the use of new technologies.
26. Leaders highlighted benefits from the growing **digital economy** including lower barriers to entry, reduced transaction costs and improved productivity. Leaders recognised the need to work together to find solutions to the challenges stemming from the rapid expansion of the digital economy and technological changes notably the fight against tax avoidance, evasion and fraud. They reconfirmed the commitment of ASEM Finance Ministers (at ASEM FinMM13) to address challenges related to international taxation and domestic resource mobilisation. Leaders recognised the need to review two key aspects of the existing tax framework, namely profit allocation and nexus rules, with a view to aligning taxation with value creation. ASEM Leaders will contribute to global discussions within the UN, the G20 and the OECD, and look forward to ambitious, effective and consensus-based solutions to address the impacts of the digitalisation of the economy on the international tax system by 2020, with an update in 2019.

PILLARS 3: PARTNERS FOR SOCIAL AND CULTURAL LINKS

27. Leaders recognised the importance of access to **quality education** as a basic human right and a tool for responsible citizenship, economic prosperity and resilience of society, and reaffirmed the conclusions of the 6th ASEM Education Ministers' Meeting (ASEM ME6). Leaders also recognised the value of involving business and industry in official education, and of enhancing the use of digital tools in teaching and learning. Leaders recalled the role of lifelong learning, including Technical and Vocational Education and Training (TVET) and human resources development to ensure employability by providing individuals with the skills needed to thrive in a globalised and digitalised world. They recognised mobility schemes, including the Erasmus+ programme, the Marie Skłodowska-Curie scholarships and the ASEM-DUO Fellowship Programme.

Leaders reiterated that the ASEM Education process aims at inclusion and equality by building comprehensive education systems, accessible to all. Leaders

stressed that no one must be left behind and committed to address the needs of all, notably those with disabilities, with disadvantaged socio-economic and migrant backgrounds, as well as the most talented learners.

Leaders committed to achieve gender equality and women's empowerment by supporting quality education for all, gender-sensitive and transformative policies addressing the multiple challenges that girls and women face, including multiple forms of discrimination, limited access to economic and social opportunities, as well as essential services, such as healthcare. In furtherance of the 2030 Agenda for Sustainable Development, Leaders expressed support for expanding opportunities for girls to access twelve years of quality education taking into account national circumstances. They highlighted the importance of female participation in science technology engineering and mathematics (STEM).

28. Leaders underlined the importance of sustainable tourism as a catalyst for people-to-people connectivity, economic cooperation and quality-job creation. Leaders committed to promote and strengthen cooperation on sustainable tourism across the two regions, including conservation and management of cultural and natural heritage, the environment and its bio-diversity, by sharing best practices and expertise, conducting trainings and building capacity.
 29. Leaders reiterated the importance of cultural diplomacy and recognised cultural cooperation as an engine for social and economic development, especially by fostering city-to-city cooperation and maximising opportunities stemming from the European Capitals of Culture, East Asia Cities of Culture, the ASEAN City of Culture and other similar initiatives as noted at the 8th ASEM Culture Ministers' Meeting (ASEM CMM8). Leaders welcomed the launching of the ASEM Cultural Festival (18-30 October, Brussels) under the theme "Europe meets Asia, Asia meets Europe", in conjunction with ASEM 12 Summit. Leaders welcomed the principle of having regular ASEM Cultural Festivals in connection with ASEM Summits and ASEM Foreign Minister Meetings to strengthen inter-cultural dialogue among ASEM partners, including the mobility of artists and culture professionals, through exchanges and peer-to-peer learning. Leaders also noted the importance of promoting inter-religious dialogue as one of major factors ensuring connectivity between Asia and Europe.
 30. Leaders commended the work of the Asia-Europe Foundation (ASEF) in Singapore, whose activities and contributions complement the government-led ASEM process, by fostering people-to-people contacts and focusing on civil society and especially the youth. Leaders called on ASEF to continue to closely align its activities with ASEM priorities. They underlined the importance to enhance ASEF and ASEM visibility through the ASEM InfoBoard with its social media platforms.
-
31. Leaders thanked the Chair and the Host for the successful outcome of the 12th ASEM Summit (ASEM12) in Brussels and for the warm hospitality accorded to all its participants. Leaders look forward to the 13th ASEM Summit (ASEM13) to be held in Phnom Penh, Cambodia, in 2020.

ถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีระหว่างการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๒
 ในช่วงการประชุมเต็มคณะ วาระที่ ๑ ในหัวข้อ “Building the future together:
 Promoting inclusive growth and sustainable connectivity”

ท่านประธานและสมาชิกอาเซียนที่เคารพ

๑. ผมขอขอบคุณ EU ที่จัดการประชุมครั้งนี้ได้อย่างดีเยี่ยม และขอถือโอกาสนี้ขอบคุณทุกประเทศที่ได้ช่วย และส่งกำลังใจในปฏิบัติการช่วยเหลือทีมหมูป่าอะคาเดมี เหตุการณ์ประวัติศาสตร์นี้สะท้อนถึงผลสำเร็จที่เกิดจากการสานใจเป็นหนึ่งเดียวกันของโลกตั้งแต่ระดับประชาชนต่อประชาชน ภาคประชาสังคม และภาครัฐ ประเทศไทยรู้สึกซาบซึ้งในไมตรีของมิตรประเทศและภูมิภาคที่ได้อยู่ในประวัติศาสตร์โลกที่สะท้อนความประเสริฐของมวลมนุษยชาติ (Humanity at its best)

ท่านประธานและสมาชิกอาเซียนที่เคารพ

๒. ๒ ปีที่ผ่านมา บริบทโลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เอเชียและยุโรปกลายเป็นหุ้นส่วนเพื่อความยั่งยืนและความเชื่อมโยงที่เป็นรูปธรรม เพื่อรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ทั้งจากธรรมชาติ จากน้ำมือมนุษย์ และจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความยากจน ปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือภัยคุกคามในยุคดิจิทัล ในการสร้างอนาคตร่วมกันเพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืน ผมขอเสนอ ดังนี้

๓. ประการแรก เราต้องส่งเสริมความเชื่อมโยงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งผมได้เสนอในที่ประชุม ณ กรุงอูลานบาตอร์ ว่าไทยจะขับเคลื่อนความเชื่อมโยงในด้านนี้ให้เป็นรูปธรรม โดยไทยได้จัดการประชุมหุ้นส่วนเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เมื่อปี ๒๕๕๙ และได้จัดการประชุมอาเซียนเพื่อส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยเน้นปัญหาขยะทะเล เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา และในปีหน้าจะจัดการประชุม High-Level ด้าน Maritime Sustainability และกิจกรรมคู่ขนานเพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการรักษาสีน้ำเงินทางทะเล เพื่อส่งเสริมหลักสมุทรภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปภาคการประมงของไทยมาตลอด ๓ ปี เพื่อความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเล

๔. ประการที่สอง เราต้องสร้างความเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อ โดยเฉพาะในยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล เพื่อให้ทุกคนได้ประโยชน์โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์แบบไร้รอยต่อ เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนผ่านการส่งเสริมการศึกษา สาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีและประสบการณ์ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การจัดการของเสีย การบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ รวมทั้งการส่งเสริมการค้าเสรี

๕. ประการที่สาม ในฐานะที่ไทยจะเป็นประธานอาเซียนในปีหน้า เราจะขอทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยงกับประเทศหุ้นส่วน รวมถึง EU ไทยยินดีที่ได้รับทราบยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงระหว่างยุโรปกับเอเชียของ EU ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทความเชื่อมโยงของ ACMECS และอาเซียน และเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของสองภูมิภาค

๖. สุดท้ายนี้ ผมขอให้ทุกท่านมั่นใจว่า ผมจะดำเนินการตามโรดแมปด้วยการจัดการเลือกตั้งต้นปีหน้า เพื่อให้ไทยกลับสู่ประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

๗. ขอบคุณครับ

ด้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีระหว่างการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๒
ในช่วงการประชุมระหว่างอาหารกลางวันและการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ
ในหัวข้อ "International and regional issues"

ท่านประธานและสมาชิกอาเซียนที่เคารพ

๑. จากการหารือในช่วงเช้า ผมยินดีที่เอเชียและยุโรปกำลังเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือผ่านความเชื่อมโยงในทุกด้าน
๒. ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา สถานการณ์ในเอเชียและยุโรปเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และความเชื่อมโยงที่มีระหว่างกันทำให้เกิดความท้าทายขึ้นหลายด้าน เอเชียและยุโรปจึงควรร่วมกันแสวงหาวิธีการรับมือกับความท้าทายดังกล่าว โดยผมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ ดังต่อไปนี้
๓. ประการแรก ผมขอเน้นย้ำความสำคัญของการยึดมั่นในหลักการพหุภาคีนิยมและการมีระบบระหว่างประเทศที่มีกฎระเบียบ ตัวอย่างการดำเนินการของไทย คือเราได้ให้สัตยาบันสนธิสัญญาห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ที่ผ่านมา เพื่อแสดงจุดยืนของไทยที่ต่อต้านการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ทุกรูปแบบ และสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีของสนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์เพื่อนำไปสู่การลดอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์
๔. ประการที่สอง ผมเชื่อว่า การแก้ไขปัญหาโดยแนวทางพหุภาคีนิยมต้องตั้งอยู่บนหลัก "3M" คือ ความไว้เนื้อเชื่อใจร่วมกัน ความเคารพซึ่งกันและกัน และผลประโยชน์ร่วมกัน
๕. ประการที่สาม เราต้องสร้างกฎกติการะหว่างประเทศให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ที่เกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน และการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัล แต่โดยที่ยังไม่มีบรรทัดฐานระหว่างประเทศที่กำกับดูแลเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความมั่นคงทางไซเบอร์ ผมเห็นว่า เราต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านดิจิทัลและความพร้อมจะรับมือกับภัยคุกคามในด้านนี้
๖. ดังนั้น ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEM Seminar on Enhancing Human Capital for Sustainable Digital Connectivity ในปีหน้า เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และสร้างความเข้าใจของประชาชนในเรื่องความเชื่อมโยงด้านดิจิทัล
๗. สุดท้ายนี้ โดยที่ไทยจะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปีหน้า ไทยพร้อมร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศสมาชิกอาเซียน และจะส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับหุ้นส่วนทุกประเทศรวมถึงฝ่ายยุโรป เพื่อสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองของทั้งสองภูมิภาค
๘. ขอขอบคุณครับ

Agenda Item 1: "Building the future together: Promoting inclusive growth and sustainable connectivity"

Mr. President and distinguished ASEM delegates,

1. I wish to thank the EU for the excellent organisation of this meeting. I would also like to take this opportunity to express Thailand's heartfelt gratitude to all countries that provided assistance and moral support for the rescue operation of the **Wild Boars Academy team** from the cave in northern Thailand this past summer. This historic rescue shows how success is possible when the **whole world is united as one**, from the people-to-people level to civil society and the government sector. Thailand is profoundly grateful for the outpouring of well wishes from all our friends and is proud to have been a part of an historic moment showing **humanity at its best**.

Mr. President and distinguished ASEM delegates,

2. The world has undergone rapid changes in the past two years, bringing Asia and Europe closer together as **partners for sustainability and connectivity** in our collective pursuit to address various challenges - whether natural, manmade or resulting from advances in technology. Such challenges include climate change, poverty, environmental degradation, or threats in this digital age. To build a common future for inclusive and sustainable growth, I propose the following:

3. **Firstly, we must promote connectivity for sustainable development.** I have already proposed at our last meeting in Ulaanbaatar that Thailand will push forward such connectivity to deliver concrete outcomes. To this end, Thailand hosted the ASEM Symposium on Inter-Regional Partnership for the achievement of the Sustainable Development Goals in 2016, and the ASEM Meeting on Sustainable Marine Environment, with emphasis on tackling the problem of marine debris, this past August. Next year, we will convene a **High-Level Meeting on Maritime Sustainability**, along with side events involving youths and how they can contribute to the protection of the maritime environment. Such an initiative will, we believe, help promote ocean governance, which is consistent with Thailand's reform of the fishery sector throughout these past three years -- the ultimate objective of such reform being the sustainable use of marine resources.

4. **Secondly, we must build seamless connectivity, especially in this age of digital economy and society, so that everyone stands to benefit and no one is left behind.** This can be done through the development of seamless infrastructure and logistics to improve people's livelihoods. To this end, furthermore, we **must**

promote education, public healthcare, human resources development, transfer of technological knowledge and innovation, exchanges of best practices and experiences in environmental management, enhanced preparedness to cope with climate change, effective waste, water and disaster risk management, as well as the promotion of free trade.

5. **Thirdly**, as Thailand will be ASEAN Chair next year, we can serve as a **bridge connecting with all our partners, including the EU**. Thailand is pleased that the EU's strategy for connecting Europe and Asia aligns with, and actually reinforces, the ACMECS Master Plan and the Master Plan on ASEAN Connectivity, and will contribute to the security, prosperity and sustainability of both regions.

6. Lastly, I wish to give you all my reassurance that I am continuing to see to it that the country abides by our political Roadmap and will hold general elections early next year in order to build a truly sustainable democracy in Thailand.

7. Thank you.

**Working Lunch and Retreat on the topic
“International and Regional Issues”**

Mr. President and distinguished ASEM delegates,

1. I note with satisfaction from our morning discussions that Asia and Europe have been enhancing their engagement and cooperation through connectivity in all dimensions.
2. These past two years have seen rapid changes in both Asia and Europe, and the connectivity between our two regions has given rise to several challenges. This means that Asia and Europe must work together to address these challenges. To this end, I wish to put forth the following views and recommendations:
3. **Firstly**, I cannot emphasise enough the need to commit ourselves to **multilateralism and a rules-based international order**. An example of Thailand's steadfast commitment to a rules-based international order is that we **ratified the Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty** on 25 September of this year. This demonstrates our clear position of being against all forms of nuclear testing and of our support for the fulfillment of the commitments under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons in order to achieve complete disarmament.
4. **Secondly**, I firmly believe that, for multilateralism to work, it must rest on the principle of the “3Ms”, namely, **mutual confidence, mutual respect, and mutual interests**.
5. **Thirdly**, we must create international rules that keep pace with the changes and new challenges arising from the **Fourth Industrial Revolution, abrupt technological transformations, and the transition to a digital economy**. However, as international norms that regulate these changes still lag behind, especially in cyber security, I believe that we must help our people to acquire knowledge of the digital world so they are equipped to meet the challenges that arise.
6. Therefore, Thailand proposes to **host an ASEM Seminar on Enhancing Human Capital for Sustainable Digital Connectivity** next year in order to provide a forum to exchange best practices and create greater understanding among the people regarding digital connectivity.
7. Lastly, as Thailand will be **ASEAN Chair** next year, Thailand is ready to work closely with all ASEM members to broaden and deepen engagement with all our partner countries for the peace and prosperity of our two regions.
8. Thank you.

ถ้อยแถลงนายกรัฐมนตรี
 สำหรับการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน
 ในห้วงการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๒
 วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๗.๔๕-๑๘.๔๕ น.
 (๑๐ นาที)

าพณา นายลี เซียนลุง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์
 ท่านประธานคณะมนตรียุโรป โคเนลต์ ทุสค์
 ท่านประธานคณะกรรมการยุโรป ฌอง-โคลด ยุงเคอร์
 นางเฟเดอริกา โมเกรินี ผู้แทนระดับสูงของสหภาพยุโรปด้านการต่างประเทศและนโยบายความมั่นคงและรอง
 ประธานคณะกรรมการยุโรป
 และ คาโรลีนา ปาดูกา ลิม จ็อก ฮอย เลขาธิการอาเซียน

๑. ผมยินดีที่ได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำอาเซียน-อียู อีกวาระหนึ่งหลังจากที่เคยเข้าร่วมประชุมผู้นำอาเซียน-อียู
 อย่างไม่เป็นทางการในห้วงการประชุมเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๑๐ เมื่อปี ๒๕๕๗ ที่นครมิลาน ซึ่งครั้งนั้น ได้พบ
 ท่านเฟเดอริกา โมเกรินี ในฐานะรัฐมนตรีต่างประเทศอิตาลีด้วย
๒. ไทยภูมิใจว่า ในช่วงที่เป็นประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-อียู ได้เห็นพัฒนาการและความก้าวหน้า
 ในความสัมพันธ์หลายด้าน โดยเฉพาะ “การประชุมสุดยอด สมัยพิเศษ ฉลองวาระครบรอบ ๔๐ ปี ความสัมพันธ์
 อาเซียน-อียู” เมื่อปีที่แล้วที่กรุงมะนิลา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า อียูกับอาเซียนเป็นหุ้นส่วนโดยธรรมชาติ และอียูมี
 ความสำคัญต่ออาเซียน โดยอียูเป็นแหล่งลงทุนอันดับ ๑ แหล่งนักท่องเที่ยวอันดับ ๒ และคู่ค้าอันดับ ๒ ของอาเซียน^๑
๒. นอกจากนี้ อาเซียนและอียู ยังเป็นตัวอย่างของการรวมตัวกันในภูมิภาคที่มีความสำเร็จและก้าวหน้าที่สุดในโลกซึ่ง
 สนับสนุนภูมิภาคนิยม (regionalism) และพหุภาคีนิยม (multilateralism) ร่วมกัน
๓. ท่ามกลางความท้าทายที่เพิ่มขึ้นของโลก อาทิ กระแสลดความศรัทธาในภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยม ตลอดจน
 มีความท้าทายจากการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ การลดความศรัทธาของบางประเทศต่อระบบการค้าพหุภาคี
 (multilateral trading system) และการต่อสู้ทางการค้าโดยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าแบบไม่มีตรรกะและมาตรการ
 กีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี รวมถึงแนวคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นในภูมิรัฐศาสตร์ของโลก ทั้งสองภูมิภาคควรกระชับ
 ความร่วมมือใน ๓ ประเด็น ดังนี้
๔. หนึ่ง เสริมสร้างความสัมพันธ์เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ในอนาคต โดยยึดหลักสามเอ็ม
 (3Ms) คือ การไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน (mutual trust) ความเคารพซึ่งกันและกัน (mutual respect) และ
 ผลประโยชน์ร่วมกัน (mutual benefit) โดยเปิดศักราชใหม่ของความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การสร้างดุลยภาพใหม่
 ทางยุทธศาสตร์ (Strategic New Equilibrium) ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และอินโด-แปซิฟิก เพื่อรักษาพลวัต
 ผนึกกำลังและกระชับความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและขับเคลื่อนวาระสำคัญของโลกร่วมกัน
๕. ผมเชื่อมั่นว่า อียูสามารถเพิ่มการปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับอาเซียน โดยมีแผนปฏิบัติการอาเซียน- อียู
 ค.ศ. ๒๐๑๘-๒๐๒๒ เป็นเครื่องนำทาง เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ไปไกลกว่าความร่วมมือในภูมิภาค (beyond
 ASEAN) โดยก้าวไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาระดับโลก เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย
 และอาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงทางไซเบอร์ ความร่วมมือทางทะเล โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจภาคทะเล
 (Blue Economy) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการภัยพิบัติ ซึ่งเราควรร่วมมือกันดำเนินการตาม
 ความตกลงปารีสในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๔
 (COP 24) ที่โปแลนด์ นอกจากนี้ การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติเป็นปรากฏการณ์ระดับโลก การแก้ไขปัญหาคือ
 ต้องคำนึงถึงการสร้างความสมดุลระหว่างประเด็นด้านมนุษยธรรมกับการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคง ซึ่งอียูมี

^๑ ข้อมูลจาก Blue Book 2018, EU-ASEAN Cooperation.

ประสบการณ์และมีระบบที่พยายามบริหารจัดการเรื่องนี้ในช่วง ๒ ปี ที่ผ่านมา นอกจากนี้ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมในประเทศต้นทางจะช่วยแก้ปัญหาที่ต้นตอ

- ๖. ผมเห็นว่า ความเชื่อมโยงจะเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญในความร่วมมือระหว่างกัน ขอขอบคุณอยู่ที่สนับสนุน แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ หรือ เอ็มแพ็ค ๒๐๒๕ และยินดีที่ได้อยู่ได้เสนอ ยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงที่จะเชื่อมกับเอเชียมากยิ่งขึ้น (Joint Communication on Connecting Europe and Asia- Building blocks for an EU Strategy) ทั้งนี้ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยง (connecting the connectivities) ต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เช่น ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอริวัตติ - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง หรือ ACMECS รวมถึงกรอบอื่นๆ ในภูมิภาค และแนวคิดของอียูที่จะพัฒนาความเชื่อมโยงกับ เอเชียดังกล่าวจะนำไปสู่ความเชื่อมโยงของโลกที่ไร้รอยต่อ นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีทางการเงิน เช่น ฟินเทค (Fintech) เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงเพื่อเข้าสู่การเป็นเศรษฐกิจดิจิทัล (digital economy) เพื่อลดต้นทุนการทำธุรกรรม (transaction cost) ของธุรกิจก็เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น อาเซียนและอียู ในฐานะตลาดใหญ่อันดับต้นๆ ของโลกควรร่วมมือกันพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวและเพิ่มความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล (digital literacy) ให้แก่ ประชาชนของตน นอกจากนี้ อาเซียนกับอียูสามารถร่วมมือกันในเรื่องการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันภูมิภาค จากผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากความเชื่อมโยง โดยอียูมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้และอาเซียนมีประสบการณ์ ที่เป็นเอกลักษณ์ที่สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันเพื่อปกป้องภูมิภาคของเราจากผลกระทบด้านลบจาก ความเชื่อมโยง
- ๗. สอง อียูและอาเซียนควรเสริมสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ผมยินดีที่ไทยในฐานะผู้ประสานงาน อาเซียนด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้ร่วมกับคณะกรรมการยุโรปจัดการประชุมระดับสูงระหว่างอาเซียนกับอียู ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level ASEAN-EU Dialogue on Sustainable Development) ขึ้นเป็นครั้งแรก ในประวัติศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่กรุงเทพฯ ขอขอบคุณอียูที่ได้แสดงความพร้อมที่จะร่วมมือ กับอาเซียนในด้านนี้อย่างจริงจัง และสนับสนุนศูนย์อาเซียนเพื่อการหารือและการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue) ที่จะจัดตั้งที่ไทยในปีหน้า โดยได้ แสดงความสนใจที่จะมีโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เช่น ในเรื่องของการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาคทั้งสอง และความร่วมมือพิจารณาแนวทางระดมทุน เพื่อการพัฒนา (financing for development) ทั้งนี้ การส่งเสริมความยั่งยืนในมิติต่าง ๆ จะช่วยเสริมสร้างฐาน ของหุ้นส่วนระหว่างอาเซียนกับอียูให้มีความเข้มแข็ง (resilience) มากขึ้นและมีความพร้อมรับมือกับแนวโน้ม ระหว่างประเทศ (global trends) ต่าง ๆ ที่จะมามีผลกระทบต่อทั้งสองภูมิภาค
- ๘. สาม เราจะต้องร่วมกันเตรียมการสำหรับอนาคต อาเซียนและอียูต้องวางแผนเพื่อรับมือกับพัฒนาการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ หรือการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย เป็นต้น อาเซียนกับอียูอาจ จัดทำการศึกษาวิจัยร่วมกันเพื่อศึกษาผลกระทบจากเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด (disruptive technologies) ต่อโครงสร้าง ปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างอาเซียนกับอียู และในส่วนของ การเข้าสู่สังคมสูงอายุนั้น เรามีวิทยาการ ที่ส่งเสริมกันได้ เช่น อียูมีองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์และด้านการรักษาสุขภาพที่ดี ส่วนอาเซียนมี บุคลากรและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในการดูแลผู้สูงอายุ รวมถึงองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ท้องถิ่นที่หลากหลาย จึงน่าจะ สามารถพัฒนาโครงการร่วมกันได้ โดยอาจใช้ประโยชน์จากศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงวัยอย่างมีศักยภาพและ มินิวัตกรรม (ASEAN Centre for Active Ageing and Innovation) ที่จะตั้งขึ้นในไทยในปีหน้า
- ๙. สำหรับประเด็นระดับภูมิภาคและประเด็นระหว่างประเทศ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับภูมิภาคของเราทั้งสองที่ควร แลกเปลี่ยนความเห็นเพื่อนำไปสู่การร่วมกันแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล (good governance) กฎกติกา ของโลก (rules-based global order) รวมถึงค่านิยมและหน้าที่ของเราในฐานะที่เป็นสมาชิกของประชาคมโลก ภายหลังจากที่ประธานอาเซียนได้แจ้งทำที่อาเซียนในเรื่องต่าง ๆ แล้ว ผมขอให้ความเห็นของไทยใน ๓ ประเด็นที่เป็น ที่สนใจของนานาชาติ คือ (๑) สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี (๒) สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ และ (๓) สถานการณ์ ในรัฐยะไข่
- ๑๐. สำหรับสถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี ไทยยินดีกับผลการประชุมสุดยอดผู้นำเกาหลี (Inter-Korean Summit) ที่กรุงเปียงยางเมื่อวันที่ ๑๘-๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ แม้จะยังไม่สามารถปลดอาวุธนิวเคลียร์ได้โดยสมบูรณ์

แต่ไทยก็ยินดีที่ทุกฝ่ายร่วมมือกัน ทำให้สถานการณ์บนคาบสมุทรเกาหลีในปัจจุบันลดความตึงเครียดลงอย่างมาก และสอดคล้องกับนโยบายของไทยที่มุ่งหวังให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแก้ปัญหาโดยสันติตามช่องทางทางการทูต ไทยอยากเห็นสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองบนคาบสมุทรเกาหลีที่ปลอดอาวุธนิวเคลียร์อย่างถาวร จึงพร้อมและยินดีอย่างยิ่งที่จะร่วมมือกับประชาคมโลก รวมถึงคู่เจรจาอาเซียน เช่น สหภาพยุโรป อย่างสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ในระหว่างนี้ไทยจะร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการปฏิบัติตามพันธกรณี ภายใต้ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติต่อไป และหวังว่าการประชุมสุดยอดระหว่างผู้นำสหรัฐฯ กับผู้นำเกาหลีเหนือ ครั้งที่ ๒ เกิดขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้

๑๑. ในส่วนสถานการณ์ในทะเลจีนใต้ นั้น เป็นสิ่งที่ไทยให้ความสำคัญเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ในพื้นที่นี้จะมีผลกระทบอย่างสูงต่อความมั่นคงในภูมิภาคและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ในกรณีนี้ ไทยจึงให้ความสำคัญต่อการมีเสถียรภาพและความเจริญรุ่งเรืองในทะเลจีนใต้ และหวังว่า ทุกฝ่ายจะใช้การยับยั้งชั่งใจในพื้นที่นี้ ในเวลาเดียวกัน การเจรจาจัดทำ Code of Conduct (COC) จำเป็นต้องดำเนินการต่อไประหว่างอาเซียนกับจีน ซึ่งเป็นเรื่องที่นายอู๋ที่มีความคืบหน้าในการเจรจา ซึ่งไทยและอาเซียนตระหนักดีว่า การเจรจา COC ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของเทศนอกภูมิภาคด้วย นอกจากนี้ ไทยให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความไว้วางใจในพื้นทีนี้ จึงได้ริเริ่มให้มีความร่วมมือในลักษณะที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ (win-win cooperation) เช่น เรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล (marine environmental protection) เป็นต้น เพื่อให้ทะเลจีนใต้เป็นทะเลแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความยั่งยืน
๑๒. สุดท้าย เรื่องสถานการณ์ในรัฐยะไข่ นั้น ไทยเข้าใจที่ประชาคมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญกับการดำเนินการเรื่องการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ (accountability) เพื่อกดดันให้เมียนมาตอบสนองและมีพัฒนาการทางบวกมากขึ้น แต่ก็เห็นว่าควรให้โอกาสสากลการตรวจสอบภายในประเทศ ซึ่งมีผู้แทนจากญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์เป็นสมาชิกได้ปฏิบัติหน้าที่ไปพร้อมๆ กันด้วย การดำเนินการแก้ไขปัญหาในรัฐยะไข่ต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในรัฐยะไข่ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่รากเหง้าควบคู่กันไป ซึ่งเป็นเรื่องที่ไทยเห็นว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่งและเข้าใจดีว่าต้องอาศัยความอดทนและเวลากว่าที่จะเห็นผล
๑๓. ดังนั้น เพื่อผลักดันแนวทางดังกล่าวอย่างแนบเนียน ไทยได้ดำเนินการต่าง ๆ และมีแผนจะให้ความช่วยเหลือ เมียนมา ดังนี้ เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๘ กันยายนที่ผ่านมา ไทยได้เชิญ หัวหน้าผู้ประสานงานของยูเอชอาร์ดี (UEHRD) และ นายอู๋ ปู มุขมนตรีรัฐยะไข่ เดินทางเยือนไทย เพื่อศึกษาดูงานโครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งฝ่ายเมียนมาให้ความสนใจกับโครงการดังกล่าวเป็นอย่างมาก และไทยจะต่อยอดไปสู่การดำเนินโครงการ “หมู่บ้านต้นแบบ” (Model Village) หรือจัดตั้ง “ศูนย์การพัฒนา” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรัฐยะไข่ ต่อไป
๑๔. นอกจากนี้ หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ (mobile clinic) ของกระทรวงสาธารณสุขไทย จะเข้าไปให้บริการทางการแพทย์ เบื้องต้นในรัฐยะไข่ในเดือนพฤศจิกายนนี้ ตามคำขอของฝ่ายเมียนมา หากโครงการข้างต้นประสบความสำเร็จฝ่ายเมียนมาไม่ขัดข้องหากไทยจะขยายไปสู่ความร่วมมือกับประเทศที่มีความสนใจแบบไตรภาคีต่อไป
๑๕. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรัฐยะไข่เป็นงานใหญ่ ต้องมีแผนระบบการจัดการ รวมทั้งทรัพยากร/งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งคงไม่อาจดำเนินการได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลืออย่างเป็นกอบเป็นกำจากประชาคมระหว่างประเทศ
๑๖. สุดท้ายนี้ ผมขอย้ำว่า ประชาชนสำคัญที่สุด ไม่มีการรวมตัวกลุ่มใดที่จะยั่งยืนและคงอยู่ตลอดไปหากเราไม่สามารถตอบสนองผลประโยชน์ของประชาชน ดังนั้น การสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการรวมตัวกันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมจึงเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับอาเซียนและอียู ทั้งสองภูมิภาคต้องร่วมกันสร้างประชาคมและสภาพที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในภูมิภาคของเราทั้งสอง
๑๗. ขอบขอบคุณครับ

สรุปสาระสำคัญของการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-อาเซียน (EU-ASEAN Leaders' Meeting)
วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๗.๔๕-๑๘.๔๕ น. ณ กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม

เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป (EU)-อาเซียน ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ จากฝ่ายอาเซียนประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ในฐานะประธานอาเซียน นายกรัฐมนตรีไทย ในฐานะประธานอาเซียนวาระถัดไป และเลขาธิการอาเซียน และจากฝ่าย EU ประกอบด้วย นาย Donald Tusk ประธานคณะมนตรียุโรป นาย Jean-Claude Juncker ประธานคณะกรรมการยุโรป นาง Federica Mogherini ผู้แทนระดับสูงของสหภาพยุโรปด้านการต่างประเทศและนโยบายความมั่นคง และรองประธานคณะกรรมการยุโรป (HR/VP) และนาง Violeta Bulc กรรมการยุโรปด้านการคมนาคม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. สาระสำคัญในถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรี

๑.๑ การเสริมสร้างความสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ในอนาคต EU และอาเซียนเป็นหุ้นส่วนโดยธรรมชาติ (natural partners) บนพื้นฐานของแนวคิดภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยมร่วมกันภายใต้หลักการสามเอ็ม คือ การไว้เนื้อเชื่อใจกัน (mutual trust) การเคารพซึ่งกันและกัน (mutual respect) และผลประโยชน์ร่วมกัน (mutual benefit) เพื่อสร้างดุลยภาพใหม่ทางยุทธศาสตร์ (Strategic New Equilibrium) ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และอินโดแปซิฟิกและพัฒนาความสัมพันธ์อาเซียน-อียู ไปไกลกว่าความสัมพันธ์ในภูมิภาค (beyond ASEAN) เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาในระดับโลก เช่น การจัดการภัยพิบัติ การต่อต้านการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงทางไซเบอร์ ความร่วมมือทางทะเลโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

๑.๒ การส่งเสริมความเชื่อมโยง นายกรัฐมนตรียินดีที่ฝ่าย EU มียุทธศาสตร์เชื่อมโยงยุโรปกับเอเชีย (Connecting Europe and Asia) ซึ่งส่งเสริมยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงต่างๆ ที่มีอยู่แล้วในเอเชีย-แปซิฟิก เช่น ACMECS รวมถึงส่งเสริมความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจผ่านเทคโนโลยีทางการเงินต่างๆ เช่น ฟินเทค นอกจากนี้อาเซียนกับอียูสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันเพื่อป้องกันผลกระทบด้านลบจากความเชื่อมโยงด้วย

๑.๓ การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน นายกรัฐมนตรีขอบคุณที่ EU แสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue (ACSDD)) และได้เสนอโครงการร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เช่น การช่วยแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และควรร่วมมือพิจารณาแนวทางระดมทุนเพื่อการพัฒนา (financing for development)

๑.๔ การสนับสนุนความร่วมมืออาเซียน-EU เพื่อการเตรียมการสำหรับอนาคต เพื่อรับมือกับพัฒนาการต่างๆ เช่น ภัยคุกคามจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ หรือเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด (disruptive technologies) ต่อโครงสร้างปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างอาเซียนและ EU และการรับมือกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่ง EU และอาเซียนมีวิทยาการที่เสริมสร้างกันได้ โดยอาจใช้ประโยชน์จากศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงอายุอย่างมีศักยภาพและมีนวัตกรรม (ASEAN Centre for Active Ageing and Innovation) ที่จะตั้งขึ้นในไทยในปี ๒๕๖๒

๒. ประเด็นที่สหภาพยุโรปหยิบยก

๒.๑ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ยิ่งขึ้น (enhance our relations further) และเร่งรัดการมุ่งไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์

๒.๒ ยุทธศาสตร์เชื่อมโยงยุโรปกับเอเชีย (Connecting Europe and Asia) โดย EU จะส่งเสริมการพัฒนากระบวนการขนส่งอย่างครอบคลุมทุกด้าน การหาหุ้นส่วนเพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงร่วมกัน และการหาเงินสนับสนุนโครงการอย่างยั่งยืน โดย EU มุ่งหวังจะร่วมกับอาเซียน ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้และเวียดนาม ในการเชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชีย ซึ่งสิงคโปร์ได้กล่าวถึงการเจรจาความตกลงการขนส่งทางอากาศอาเซียน- EU แบบครอบคลุม (ASEAN-EU Comprehensive Air Transport Agreement : CATA) การรื้อฟื้นการเจรจาการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU FTA) และการสนับสนุนโครงการ Smart Cities Network ของสิงคโปร์

๒.๓ กรณี Brexit - EU แจ้งว่า จะมีช่วงเวลาเปลี่ยนผ่าน (transition period) ของสหราชอาณาจักรจากการเป็นสมาชิก EU ไปสู่การออกจากสมาชิกภาพ ระหว่างวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ถึงสิ้นปี ๒๕๖๓ ซึ่งระหว่าง transition period นั้น สหราชอาณาจักรยังมีพันธกรณีตามความตกลงทางการค้าของ EU ทั้งนี้ EU จะแจ้งให้ประเทศคู่เจรจาทางการค้าทราบผลการเจรจากับสหราชอาณาจักรต่อไป

๒.๔ สถานการณ์ในรัฐยะไข่ - EU ย้ำความสำคัญกับการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ (accountability) และสนับสนุนให้เมียนมาให้ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เช่น UNHCR และ UNDP โดยหวังว่าจะไม่ต้องใช้มาตรการการคว่ำบาตร (sanctions) ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้แจ้งที่ประชุมให้ทราบถึงท่าทีไทยในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในรัฐยะไข่ รวมทั้งสถานการณ์ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่เมียนมา

๒.๕ ประเด็นอื่นๆ - EU ย้ำความประสงค์ในการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ที่มีอาเซียนนำ (ASEAN-led processes) เช่น การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit - EAS) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) และได้ให้ความเห็นต่อสถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลีและทะเลจีนใต้ รวมทั้งกล่าวถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรม (rule of law) ประชาธิปไตย การลดกระแสการปกป้องทางการค้า (protectionism) และการลดอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธชีวภาพ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

ตุลาคม ๒๕๖๑

สรุปการติดตามผลการหรือวิทยาคีของนายกรัฐมนตรีกับผู้นำประเทศต่าง ๆ
ระหว่างการประชุม ASEM 12 วันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

ประเทศ	ประเด็นสำคัญที่ต้องติดตาม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เนเธอร์แลนด์	<p>๑. เนเธอร์แลนด์ยินดีจะร่วมมือกับไทยในด้านการบริหารจัดการน้ำ</p> <p>๒. ไทยเสนอให้มีความร่วมมือระหว่างกันในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา ไลจิสติกส์ การเกษตร และธุรกิจ SMEs/Startup ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีความเชี่ยวชาญ</p> <p>๓. ไทยเชิญให้ออกชนเนเธอร์แลนด์เข้ามาลงทุนในเขต EEC โดยเนเธอร์แลนด์ขอรับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และการถือครองกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ EEC</p> <p>๔. ไทยเชิญให้เนเธอร์แลนด์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาในกรอบ ACMECS</p>	<p>๑. ทส.</p> <p>๒. วท. / คค. / กษ. / สสว. / สภาหอการค้าฯ/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๓. กต./สทท./คค./สทพอ.</p> <p>๔. กต.</p>
นอร์เวย์	<p>๑. นอร์เวย์เสนอที่จะร่วมมือกับไทยในการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อความยั่งยืนทางทะเลร่วมกัน โดยเฉพาะในเรื่องการจัดการขยะ การแก้ไขปัญหาขยะทะเล และประมงผิดกฎหมาย</p> <p>๒. นอร์เวย์เสนอที่จะมีความร่วมมือในฐานะ Sectoral Dialogue Partner ในเรื่องการส่งเสริมความยั่งยืนทางทะเลในกรอบอาเซียน</p> <p>๓. ไทยเชิญให้นอร์เวย์สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ ASEAN Centre on Sustainable Development Studies and Dialogues และการจัดตั้งศูนย์ ASEAN Centre on Active Ageing and Innovation</p> <p>๔. นอร์เวย์ขอรับการสนับสนุนจากไทยในการเลือกตั้งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ สำหรับวาระปี ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๒</p> <p>๕. ไทยเชิญให้ภาคเอกชนนอร์เวย์เข้ามาลงทุนในเขต EEC</p>	<p>๑. ทส./กษ./กต./รง.</p> <p>๒. กต./ทส./กษ.</p> <p>๓. กต.</p> <p>๔. กต./สมช.</p> <p>๕. กต./สทท./คค./สทพอ. / สภาหอการค้าฯ/สภาอุตสาหกรรมฯ</p>

เนเธอร์แลนด์

1111

ประเทศ	ประเด็นสำคัญที่ต้องติดตาม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อิตาลี	<p>๑. ไทยขอให้อิตาลีสนับสนุนการรื้อฟื้นการเจรจา FTA ไทย-EU ในระดับเทคนิคเพื่อเป็นพื้นฐานของการเจรจา FTA อาเซียน-EU รวมถึงการปลดใบเหลือง IUU ของไทย</p> <p>๒. อิตาลีแสดงความพร้อมที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาของ ACMECS</p> <p>๓. ไทยเชิญชวนให้อิตาลีเข้ามาลงทุน โดยอิตาลีพร้อมสนับสนุนให้บริษัทอิตาลีที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเข้ามาลงทุนในเขต EEC และสนใจในโครงการรถไฟเชื่อม ๓ สนามบิน ทั้งนี้ไทยได้เชิญชวนให้คณะนักธุรกิจอิตาลีเยือนประเทศไทยเพื่อสำรวจโอกาสด้านการค้าการลงทุน</p> <p>๔. ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ระหว่างกัน</p> <p>๕. อิตาลีแสดงความกังวลกรณีนักท่องเที่ยวชาวอิตาลี</p> <p>๖. นายกรัฐมนตรีเชิญนายอิตาลีเยือนประเทศไทยในโอกาสที่เหมาะสม</p>	<p>๑. กต./พณ./ทส./กษ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๒. กต.</p> <p>๓. กต./พณ./คค./สทท./สทพอ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๔. กต./วท./ตศ.</p> <p>๕. กต./ยธ.</p> <p>๖. กต.</p>
สวีเดน	<p>๑. ไทยเชิญให้ออกชงสิทธิเข้ามาลงทุนในเขต EEC โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่สวีเดนมีความเชี่ยวชาญ อาทิ อุตสาหกรรมการแพทย์และเวชภัณฑ์ การขนส่งระบบราง พลังงานและเทคโนโลยีสะอาด</p> <p>๒. ไทยเชิญให้สวีเดนพิจารณาเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในกรอบ ACMECS</p> <p>๓. การรื้อฟื้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-EFTA โดยเริ่มจากระดับเทคนิคหรือผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>๔. สวีเดนขอให้ไทยพิจารณาเชิญสวีเดนเข้าร่วมการประชุม ASEAN Foreign Minister ปีหน้า ในฐานะแขกของประธาน</p>	<p>๑. กต./สทท./คค./สทพอ./พณ/สธ./อก./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๒. กต.</p> <p>๓. พณ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๔. กต.</p>
เบลเยียม	<p>๑. ไทยเชิญชวนให้เบลเยียมเข้ามาลงทุนในเขต EEC โดยฝ่ายเบลเยียมรับที่จะสนับสนุนให้บริษัทเบลเยียมที่มีความเชี่ยวชาญด้านโลจิสติกส์และการขนส่งทางน้ำเข้ามาลงทุน</p> <p>๒. ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างกัน โดยฝ่ายไทยเสนอให้มีการจับคู่ธุรกิจ ในสาขาที่มีศักยภาพและเสนอให้ฝ่ายเบลเยียมสามารถติดต่อขอรับข้อมูลด้านการค้าการลงทุนผ่านช่องทางกาารทูต</p>	<p>๑. กต./สทพอ./สทท./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๒. กต./สทท./พณ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p>

พจน./พณ.
พทอ./2
พทอ.9

ประเทศ	ประเด็นสำคัญที่ต้องติดตาม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>๓. ไทยเชิญให้คณะนักธุรกิจเบลเยียมเดินทางเยือนประเทศไทยเพื่อสำรวจโอกาสทางการลงทุน</p> <p>๔. ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ระหว่างกัน</p>	<p>๓. กต./พณ./สกท./สกพอ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๔. กต./วท./ตส.</p>
สาธารณรัฐเช็ก	<p>๑. ทั้งสองฝ่ายสนใจจัดตั้งคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน และไทยยินดีสนับสนุนการลงทุนด้านการบริการของภาคเอกชนสาธารณรัฐเช็ก</p> <p>๒. สาธารณรัฐเช็กสนใจที่จะขยายยุโรปกรณั ร์ถไฟรางเบา และยานยนต์ให้กับไทย รวมทั้งลงทุนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และลงทุนในเขต EEC</p> <p>๓. ไทยเชิญให้นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐเช็กนำคณะนักธุรกิจเยือนไทยเพื่อศึกษาธุรกิจในการลงทุนและเยี่ยมชมพื้นที่ EEC</p>	<p>๑. กท./สกท.</p> <p>๒. กท./สกท./สกพอ.</p> <p>๓. กต./พณ./สกท./สกพอ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p>
เอสโตเนีย	<p>๑. ไทยประสงค์จะแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านดิจิทัล e-governance และความมั่นคงทางไซเบอร์กับเอสโตเนีย โดยจะจัดคณะผู้แทนไทยไปเยือนเอสโตเนียเพื่อศึกษาดูงานด้านดังกล่าวโดยเฉพาะ</p> <p>๒. ไทยเชิญชวนเอสโตเนียให้เข้ามาลงทุนในเขต EEC</p> <p>๓. เอสโตเนียต้องการมีความร่วมมือกับไทยในการอนุรักษ์น้ำ ทर्फายกรชายฝั่ง และการประมง</p> <p>๔. เอสโตเนียขอรับการสนับสนุนจากไทยในการเลือกตั้งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติสำหรับวาระปี ค.ศ. ๒๐๒๐-๒๐๒๑</p>	<p>๑. กต./ตส./สพร. (สำนักงานพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล)</p> <p>๒. สกท./สกพอ./สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๓. ทส./กษ.</p> <p>๔. กต.</p>
เกาหลีใต้	<p>๑. เกาหลีใต้ขอรับการสนับสนุนการเป็นเจ้าภาพการประชุม ASEAN-ROK Commemorative Summit ในปี ๒๕๖๒ ที่เกาหลีใต้ ซึ่งฝ่ายไทยรับที่จะสนับสนุน</p> <p>๒. เกาหลีใต้กล่าวถึงนโยบาย New Southern Policy (NSP) ซึ่งให้ความสำคัญกับประเทศอาเซียน ซึ่งไทยเห็นว่า นโยบาย NSP สามารถเชื่อมโยงได้กับนโยบาย EEC ของไทย</p>	<p>๑. กต.</p> <p>๒. กต./สกพอ.</p>

สรุปการติดตามผลการหรือภาวีกาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับผู้แทนระดับรัฐมนตรีของต่างประเทศ
ระหว่างการประชุม ASEM12 วันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

ประเทศ	ประเด็นสำคัญที่ต้องติดตาม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อังกฤษ	<p>๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซึ่งการียือนประเทศไทย</p> <p>๒. อังกฤษเสนอให้จัดทำระบบการห้ามนำเข้าสินค้าสำลวีบิกเฉพาะพื้นที่ที่ปรากฏการแพร่ระบาดของไข้หวัดนก (Regionalization Dialogue) โดยไทยแจ้งว่า กรมปศุสัตว์ได้ส่งร่างโต้ตอบให้ซังการียพิจารณาแล้ว</p> <p>๓. อังกฤษเสนอให้ไทยส่งคณะไปตรวจสอบเนือหของซังการียเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตให้นำเข้าเนือหซังการียมายังประเทศไทย</p> <p>๔. ไทยเชิญชวนให้คณะมีกฎรียกซังการียเดินทางมาสำรวจโอกาสทางธุรกิจโดยเฉพาะในเขต EEC</p> <p>๕. อังกฤษยืนยันการสนับสนุนไทยในการสมัคร (๑) สมาชิกคณะมนตรี ECOSOC วารษปี ค.ศ ๒๐๒๐-๒๐๒๒ (๒) UNESCO Executive Board วารษปี ค.ศ. ๒๐๑๙-๒๐๒๓ และ (๓) สมาชิกสภาบริหาร ITU กลุ่ม E วารษปี ค.ศ. ๒๐๑๘-๒๐๒๒ นอกจากนี้ ไทยขอรับการสนับสนุนการสมัครสมาชิก UNESCO WHC วารษปี ค.ศ. ๒๐๑๙-๒๐๒๓ จากอังกฤษ</p> <p>๖. ซังการียติดตามความคืบหน้าการเปิดเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-กรุงเทพฯปเสด ของสายการบิน Thai Air Asia X</p> <p>๗. อังกฤษยัถึงทุนการศึกษาสาขาต่าง ๆ ที่จัดสรรให้นักเรียนมัธยมศึกษาไทยปีละกว่า ๔๐ ทุน</p> <p>๘. ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Thai-Hungary Joint Commission on Economic Cooperation (JCEC) ครังที่ ๓</p>	<p>๑. กต.</p> <p>๒. กษ./ กรมปศุสัตว์</p> <p>๓. กษ./ กรมปศุสัตว์</p> <p>๔. กต./ ทณ./ สทท./ สกพอ./ สกทอ./ สกทอการค้าฯ/ สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๕. กต.</p> <p>๖. คค./ สนง. การบินพลเรือนฯ/ Thai Air Asia X</p> <p>๗. ศธ./ สกอ.</p> <p>๘. กต.</p>

ประเทศ	ประเด็นสำคัญที่ต้องติดตาม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>๓. ไทยเชิญชวนให้เกาหลีใต้เพิ่มการลงทุนในประเทศไทย โดยเฉพาะในโครงการ EEC ซึ่งนอกจากโครงการดังกล่าว ฝ่ายเกาหลีใต้สนใจโครงการรถไฟเชื่อม ๓ สนามบินและโครงการรถไฟฟ้าวางเบาที่จังหวัดภูเก็ต</p> <p>๔. ไทยเสนอให้รื้อฟื้นกลไก Joint Trade Commission (JTC)</p> <p>๕. เกาหลีใต้แสดงความสนใจเกี่ยวกับการสั่งซื้อเรือฟริเกตลำที่ ๒ ของไทย</p> <p>๖. ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับประชาชน โดยเฉพาะด้านการการท่องเที่ยวและการเรียนการสอนภาษาเกาหลีและภาษาไทยในแต่ละประเทศ</p> <p>๗. เกาหลีใต้ขอขอบคุณไทยที่สนับสนุนการแก้ไขสถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี และขอให้ทั้งไทยและอาเซียน ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือมาอย่างยาวนาน และสนับสนุนให้เกาหลีเหนือดำเนินการเจรจาไปสู่อการปลดนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ต่อไป</p> <p>๘. ประธานาธิบดีเกาหลีใต้เชิญนายกรัฐมนตรีเดินทางเยือนเกาหลีใต้ในโอกาสที่เหมาะสม</p>	<p>๓. กต./พณ./คค./สทท./สกทท./สกพอ./อก.</p> <p>๔. พณ./สภาหอการค้า/ สภาอุตสาหกรรมฯ</p> <p>๕. กท.</p> <p>๖. กก./ศธ.</p> <p>๗. กต.</p> <p>๘. กต.</p>